

OPĆA TOPOLOGIJA 2011/12

Deseta tjedna zadaća

14. svibnja 2012.

1. Pokaži primjerom da Hausdorffov prostor s prebrojivom bazom ne mora biti metrizable.
  2. Neka je X kompaktan Hausdorffov prostor. Dokaži da je X metrizable ako i samo ako ima prebrojivu bazu.
  3. Za prostor X kažemo da je **lokalno metrizable** ako svaka točka ima okolinu koja je metrizable u relativnoj topologiji. Dokaži, bez korištenja Nagata-Smirnovljeva teorema metrizable i/ili particije jedinice, da je kompaktan Hausdorffov prostor metrizable ako i samo ako je lokalno metrizable. [Uputa: Pokaži da je X konačna unija otvorenih podskupova od kojih svaki ima prebrojivu bazu.]
  4. Dokaži, bez korištenja Nagata-Smirnovljeva teorema metrizable i/ili particije jedinice, da je regularan Lindelöfov prostor metrizable ako i samo ako je lokalno metrizable. [Uputa: Zatvoren potprostor Lindelöfova prostora je Lindelöfov.] Regularnost je bitna. Gdje je u dokazu upotrijebljena?
  5. Za familiju $\mathcal{A}$ podskupova od X kažemo da je **prebrojivo centrirana** ili da **ima svojstvo prebrojivih presjeka** ako svaka prebrojiva potfamilija od $\mathcal{A}$ ima neprazan presjek. Pokaži da je prostor X Lindelöfov ako i samo ako je za svaku prebrojivo centriranu familiju $\mathcal{A}$ podskupova od X presjek $\bigcap_{A \in \mathcal{A}} \bar{A}$ neprazan.
  6. Promotri sljedeće tri tvrdnje:
    - (i) Neka je X skup a $\mathcal{A}$ prebrojivo centrirana familija podskupova od X . Tada postoji familija $\mathcal{D}$ podskupova od X takva da $\mathcal{D} \supseteq \mathcal{A}$ i $\mathcal{D}$ je maksimalna s obzirom na svojstvo prebrojivih presjeka. (Ovo odgovara lemi 37.1.)
    - (ii) Ako je familija $\mathcal{D}$ podskupova od X maksimalna s obzirom na svojstvo prebrojivih presjeka, onda presjek svake prebrojive potfamilije od $\mathcal{D}$ pripada familiji $\mathcal{D}$. Nadalje, ako je A podskup od X koji siječe svaki element familije $\mathcal{D}$, onda je $A \in \mathcal{D}$. (Ovo odgovara lemi 37.2.)
    - (iii) Produkti Lindelöfovih prostora su Lindelöfovi.
- (a) Pokaži da (i) i (ii) zajedno impliciraju (iii).
- (b) Pokaži da tvrdnja (ii) vrijedi.
- (c) Kao što znamo, produkt Lindelöfovih prostora ne mora biti Lindelöfov ($\mathbb{R}_\ell \times \mathbb{R}_\ell$ nije Lindelöfov iako $\mathbb{R}_\ell$ je). Zbog toga (i) ne vrijedi. Na kojem mjestu u dokazu propada pokušaj generalizacije leme 37.1 o postojanju maksimalne centrirane familije, na slučaj prebrojivo centriranih familija?

7. (a) Pokaži da je svaka neprekidna realna funkcija definirana na S_Ω kad-tad konstantna. [Uputa: Dokaži najprije da za svaki $\epsilon > 0$ postoji $\alpha \in S_\Omega$ takav da je $|f(\beta) - f(\alpha)| < \epsilon$ za sve $\beta > \alpha$. Zatim za $\epsilon = \frac{1}{n}$, $n \in \mathbb{N}$, promotri pripadne točke α_n .]
- (b) Pokaži da su jedнотоčkovna kompaktifikacija od S_Ω i Stone-Čechova kompaktifikacija βS_Ω ekvivalentne.
- (c) Zaključi kako su sve kompaktifikacije od S_Ω ekvivalentne jedнотоčkovnoj kompaktifikaciji $S_\Omega^\bullet$ tj. prostoru $\bar{S}_\Omega$.
8. Neka je X potpuno regularan prostor. Pokaži da je X povezan ako i samo ako je βX povezan. [Uputa: Ako je $X = A \sqcup B$ separacija od X , promotri realnu funkciju za koju je $f(x) = 0$ za $x \in A$ i $f(x) = 1$ za $x \in B$.]
9. Uz koje uvjete metrizablestan prostor ima metrizablestnu kompaktifikaciju?
10. Neka je Y proizvoljna kompaktifikacija od X , a βX je Stone-Čechova kompaktifikacija. Dokaži da postoji neprekidna zatvorena surjekcija $g: \beta X \rightarrow Y$ koja je identiteta na X .
- [Ovaj zadatak precizira što znači kada kažemo da je βX *maksimalna* kompaktifikacija od X : Svaka je kompaktifikacija od X ekvivalentna kvocijentnom prostoru Stone-Čechove kompaktifikacije βX .]
11. Dokaži da je svaka mnogostrukost regularna, dakle i metrizablestna. Gdje je iskorištena činjenica da je mnogostrukost Hausdorffov prostor?
12. Hausdorffovo svojstvo je bitan uvjet u definiciji mnogostrukosti — on nije posljedica ostalih uvjeta u definiciji. Promotri sljedeći prostor: Neka je X unija skupa $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ i dvočlanog skupa $\{p, q\}$, ($p, q \notin \mathbb{R}$). Bazu topologije na X neka čine svi otvoreni intervali u $\mathbb{R}$ koji ne sadrže nulu, zajedno sa svim skupovima oblika $\langle -a, 0 \rangle \cup \{p\} \cup \langle 0, a \rangle$ i svim skupovima oblika $\langle -a, 0 \rangle \cup \{q\} \cup \langle 0, a \rangle$. Prostor X zvat ćemo *pravac s dva ishodišta*.
- (a) Provjeri da opisana familija zaista čini bazu topologije na X .
- (b) Pokaži da je svaki od potprostora $X \setminus \{p\}$ i $X \setminus \{q\}$ homeomorfan prostoru $\mathbb{R}$.
- (c) Pokaži da X je T_1 -prostor ali da nije Hausdorffov.
- (d) Pokaži da X ima sva svojstva 1-mnogostrukosti osim Hausdorffovog.